

کارکرد ایجاد حس مکان در سینما (مورد پژوهی پردیس سینما ملت شهر تهران)

عباس رحمتی^{۱*}، منوچهر فروتن^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران.

Kandoo_1985sr@yahoo.com .

۲- استادیار گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

M.foroutan@iuah.ac.ir

چکیده

معماری و سینما مجموعه ای از هنر و فنی هستند که به کمک داستان توانای معمار و فیلم ساز درهم آمیخته اند. معماری و سینما هر دو به ایجاد فضا و روح زندگی می پردازند و در فرایند ادراک فضا، هر دو هنر به اصول مشترکی پایبندند. جهان معماری و دنیای سینا از عناصر بنیادی مشترکی همچون صحنه، فضا، نور، حرکت و دید برخوردارند. سینما یک زبان است زبانی که مجموعه ای که پیام ها را در یک ماده بیانی مشخص ارائه می دهد. کمک و یاری سینما و فیلم می تواند به عنوان رسانه ای در بیان منتقدانه طراحی شهرها استفاده گردد. امروزه سینما به عنوان نهاد اجتماعی است که در آن روابط انسانی شکل می گیرد، سینما سازنده و رشد دهنده فرهنگ عمومی شهر است. اما متأسفانه در سینمای کشور با فضای های شهری خیلی مواجه نیستیم و معمولاً در سینمای ایران مکان مطرح نمی شود. ولی در بسیاری از کشورها سینما گران با بهره گرفتن از هم فکری جامع شناسان و روان شناسان در پی برقراری ارتباطی بهتر با مخاطب خود و ایجاد مکان در فیلم های خود هستند که در کشور ما هم این بحث باید مورد توجه قرار گیرد. فیلم سازان نیز با برخورداری از معماری بالاخص از طریق نشانه شناسی و پدیدار شناسی، ایجاد هویت، حس زمان و مکان، ایجاد فضای مناسب و منظم برای لوکیشن خاص و عبور از لایه های تاریخی و ایجاد حس روانی و هویت در فضای فیلم تاثیر می باشند. چگونگی ایجاد هویت و شخصیت سازی و برخورداری از نظم و رسیدن به این نکته که از طریق، انسان قادر به درک هویت می گردد. در همین راستا، این پژوهش با مرور ادبیات موضوع مرتبط با سینما و مولفه های مکانی مانن حس مکان، سعی کرده است که با رویکردی تلفیقی اهمیت مکان سازی در سینما را با بررسی نمونه موردی پردیس ملت شهر تهران مورد واکاوی قرار دهد. نتایج این تحقیق نشان می دهد که در طراحی سینما و فضاهای نمایشی مانند تئاتر، اگر به خصوصیات مکان و مکان سازی پرداخته شود، بیننده و کسانی که از این مکان ها استفاده می کنند کیفیت های ذهنی بیشتری را درک می کنند.

واژه های کلیدی: سینما، معماری، حس مکان، هویت، پردیس ملت.